

Vestnik

GLASILO DOMOBANCEV IN DRUGIH PROTIKOMUNISTIČNIH
BORCEV

NOTICIERO DE SAN MARTIN

REGISTRO NACIONAL Nº 393.650 -

VII. LETO

San Martín, 15. marca 1956

ŠTEV. 1-2

VSTAJENJE

Tam doma, kjer sonce naše bolj blesti in hrib naš lepše zeleni, se že umiče sneg in mraz, led in burja — sonce že vabi dol in plan, da se odeneta v zeleni prt, ki ga rož'ce prepletajo tako lepo kot ne zna nobena človeška umetnost, nobena roka, noben čopič. Že se oglašajo pevci v vrtu, na polju in v gozdiču, in kukavica enakomerno prizvanja, vsako leto isto, pa vendar znova tako milo in slovesno. Kmet zapušča zapeček, pripravlja se na novo delo v prirodi, živi na hlata po svežem zraku, ki meče svoje valove v zimsko zaduhlost hleva. Čuti zemlja in človek, da se dviga narava v novo pomladno življenje, v novo delovanje po božjih zakonih. Da! po božjih zakonih, ki veljajo stvarstvu, da slavi in veliča od smrti vstalega Zveličarja sveta, ki ga je človekova zloba položila v grob, pa ga božja moč dviga iz groba. Da, zloba človeka je neizmerno kruta, noben zakon, nobena notranja moč je ne ustavi na njeni razdiralni poti, ko se poda silam pekla.

Preluknjan križ in okvir pri Sostrem pri Ljubljani, ki so ga komunisti uporabljali za tarčo. Kristusovo truplo je ostalo nezadeto

In zloba človeka se o teh desetletjih naše generacije kaže v vsej svoji spačenosti, divjosti in polživalski krutosti, v razdiranju in v uniževanju.

Njeno razdejanje se kaže z vso krutostjo še posebno na našem narodu in naši zemlji — in to v nikdar izpolnjivih vrzelih naših narodnih vrst, porušeni domovih božjih in ljudskih in nešteti

grobvih, kjer so sprhnili tisoči domobrancev in soborcev po krutosti komunizma. Zasuli so se grobovi nad njimi, že drugo desetletje jih prerasča trava, a ljubezen je močnejša kot smrt, kaže Velika noč in po krščanstvu poplenjeni kristjan, ki je tudi močnejši kot po satanu zdivjan in oslepel in vseh plemenitih čustev oropan človek. mobrancev in bor-

Zato se tako nepopisno milo in lepo zлага duša človeko-

va z resnicami in tolažbo Velike noči, da rad uboga človek Cerkev, ki ga vabi: „Veseli prepevaj o kristjan!“

Vstali bodo naši domobranci in njih soborci in zaživeli Veliko nedeljo!

DOMOBRANSKI INVALID

Morda nam je kdo od domobrancev zameril, ko vse delo posvečamo ideji domobranstva in njenim mrtvim borcem. Zato pa danes preidemo v zelo potrebno poglavje, to so naši invalidi. To snov pričenjamo praktično pri kričečem primeru domobranca Janeza Jožefa, doma iz Šmarjete na Dolenjskem. Naj ta opis služi kot zgodovinsko poročilo o umiku ranjenih domobrancev iz Novega mesta 5. maja 1945.

„Pospravljali smo v Račnem selu,“ tako nam s slabotnim glasom v preprostem dolenjskem narečju pripoveduje vitek slovenski borec. „Zavzemali smo buškerje, podili komuniste, ki so plašno bežali pred nami. V mraku 18. oktobra 1944 smo se ustavili v gozdiču utrujeni in nič hudega sluteči. Pa se priplazi komunistična grinta v našo bližino in sproži brzostrelko. Začutil sem oster strel v nogo, ki jo je krogla predrila, na kar pa nisem toliko pazil. Kmalu za tem pa priletj drug strel v levo nogo in sicer z dum-dum kroglo, ki je zadela v kost nad kolenom, se raztreščila, mi zdrobila kost in mi vso nogo razmesarila. Onesvestil sem se. Začeta bitka se je nadaljevala, jaz pa sem ležal sam pol ure v krvi. Nato so me domobranci odnesli v bližnjo hišo, me za silo obvezali in z vozom odpeljali v Kandijo. S tem se je zame za-

čel križev pot, ki je danes po 12 letih hujši kot takrat. V Kandiji sem bil večkrat operiran. Ob zlomu Nemčije 5. maja 1945 so pa vse domobranske invalide naložili na vozove in odpeljali v Št. Jernej, potem do Kostanjevice, kjer smo dobili avtomobile do Celja. Jaz seveda z odprtimi ranami. Tu so nas preložili na vlak, bilo nas je nekaj vagonov invalidov in ranjencev in so nas odpeljali v Maribor, kjer smo padli v roke slovenskim komunistom. Z nami so bili tudi nemški, laški in celo ogrski ranjenci. Med te smo se pomešali, da nas ne bi prepoznali. Po treh dneh pa so nas zasledili. Naložili so vse ranjence na vlak. Bilo nas je 102 vagona in ukazali vlakovodji, da naj vozi tako, da se cel vlak prevrne v Dravo, češ, zdaj boste pa Dravco pili. Toda ta naklep se ni posrečil. Vagoni so se zasukali na drugo stran in mi smo ostali vsi živi. Vlakovodjo so takoj tam ustrelili zaradi sabotaže. Stroj so odklopili in nas štiri dni pustili na progi brez hrane in postrežbe. Prihajali so komunisti in so nas do golega oropali, zlasti so iskali obleke. Ranjenci, ki so mogli, so se zbrali in napadli komuniste. Posrečilo se nam je, da smo jih odpodili, vlak premaknili in sam ne vem kako, prišli do Salzburga, kjer so nas prevzeli Avstrijci in Angleži ter Amerikanci. Jaz sem prišel v ameriško cono v Krumpendorf, kjer sem bil operiran. Iz noge so mi potegnili dva drobca kosti in krogle. Ob lepi postrežbi sem ostal tam 18 dni. Od tam sem šel v Celovec na roentgenski pregled. Tu so me pridržali cela dva meseca. Od tam so me poslali spet v Gradec, kjer sem se moral podvreči težki operaciji. Tu sem dobil tudi slovensko domobransko postrežnico Ireno Primožič. Ne morem povedati, koliko dobrega so nam slovenske domobranke napravile, ko so nas spremljale od doma do taborišč. Med ostalimi so bile še: Bajc Ivanka, Bajc Dragica in Mojca Pirčeva. Narod jim bodi hvaležen!

Iz Gradca so me spet poslali v Celovec, kjer so me sprejeli Ogri z namenom, da me pošljejo v Jugoslavijo. Poslali so me v taborišče C med Srbe. Ob ostrem protestu pri poveljniku sem uspel, da so me poslali k slovenskim be-

CVETJE NA VAŠIH GROBOVIH...

Ko zadnja Vaša pomlad

sipala z nežnimi prsti je cvetje preko livad,
hodili ste Vi, ne v bojnem pohodu,
v tistem sprevodu uklenjenih rok,
na poti ste zadnji v svojem življenju.

Nikogar bilo ni takrat, da z mehko roko

otrl krvave Vam srage bi z lice,
in vode ponudil bi v žeji pekoči.

Le v tistem šumenju hladnih gozdov,

čutili ste zadnjo uteho, da sleherna vigred
nasula Vam cvetja bo preko grobov.

ANICA STEPANOVA

guncem v Spittal, kjer sem z domobranskim invalidom brez roke Kolencem dve leti stanoval v isti sobi. Odtod sem hodil v Beljak na operacije. Ko končujem to pot, naj navedem še druge invalide: Kolenc Janez, Penca Ignacij, Parker, Kučič in Simčič iz Kostanjevice, Miklavčič, ki je umrl v Lienzu in Primc iz Žužemberka, ki so ga pozneje komunisti ubili.

Na sveti večer leta 1948 smo odšli iz Spittala v Argentino. Čeprav sem bil še bolan, sem takoj šel v službo v sanatorij kot čistilec sob. Potem v službo na kinto na deželi, od tam v Don Boscov zavod, povsod seveda z bolno nogo. Potem sem ponovno moral v bolnišnico na operacije. Ko sem postal nekoliko boljši, sem spet nastopil službo v semenišču v Villa Devoto, od tam pa spet v bolnišnico na operacije. Zadnje delo sem imel v neki tovarni, kjer sem pa vzdržal samo pet dni. Sedaj sem se pa odločil za temeljito zdravljenje pri slovenskem zdravniku dr. Alojziju Bercetu v sanatoriju Once. Onemogel sem popolnoma. Kljub neprestani bolezni sem si nekaj malega prihranil, toda vse sem sproti izdal za zdravljenje, ki me je dosedaj stalo 15.000 pesov. Zdaj sem popolen in palid, odvisen od tuje pomoči. Elizabetina konferenca v San Martinu mi daje stanovanje, hrano in postrežbo pa mi z materinsko ljubeznijo tri slovenske žene in matere in sicer Marija Havelka, Zofija Šabec in Helena Krčalič. Veliko skrbi zame tudi slovenski akademik in bivši domobranec gospod Zakrajšek Jože in lastnik bara pri šestici g. Gašperin, bivši domobranski kapetan.“

„Povdarjam,“ nadaljuje, „da pri vsem trpljenju nisem nikjer dobil take zdravniške nege, kot jo uživam pri plemenitem, očetovsko skrbnem slovenskem zdravniku dr. Bercetu. Na vso moč se trudi, da mi reši nogo. Radijske slike kažejo še 30 drobcev kosti in kroglice. Odtod neprestano gnojenje, izločanje sokrovce iz noge, vode in izredno velike množine gnojja. Doslej sem prestal 27 operacij.“

Ta zgodba govori o mučeništvu slovenskih domobranskih invalidov. Na eni strani kaže krutost komunistov, na drugi pa idealizem slovenskih domobrancev.

Domobranec Janez Jožef

Takoj v začetku revolucije v domovini je Janez postal odličen slovenski legijonar, ki se je izkazal v raznih bitkah. Leta 1943 se je Janez pripravljaj na poroko kot sin slovenskega gruntarja. Vse je bilo že pripravljeno, toda med tem se je pričelo domobranstvo. Janez se je premislil in rekel svoji nevesti: „Tončka, pa malo počakajva s poroko, da to komunistično golazen pospravimo.“ In je šel k domobrancem. V tem mu je umrl oče, pri domobrancih sta padla dva brata, nevesta Tončka je postala po svojem umrlem očetu tudi lastnica grunta in je še vedno zvesta besedi, ki jo je dala. In Janez še vedno upa. Bog daj, da doživi, kar si je tako plemenito zaslužil, da bo gospodar dveh slovenskih gruntov in oče slovenske družine tam na lepem Dolenjskem.

S to zgodbo stopamo pred slovensko protikomunistično javnost s prošnjo za denarno podporo ubogemu slovenskemu domobranskemu invalidu. Darove sprejemajo: Elizabetna konferenca, ali duh svetnik Karel Škulj ali uprava Vestnika, Calle San Martin 20, San Martin FCGBM.

Lepo prosimo in se prisrčno zahvaljujemo dobrim srcem, ki se bodo gotovo odzvala.

K. Š.

POT PO VRNITVI IZ VETRINJA

Na hodniku smo stali kakšne pol ure, nato pa so nas na moje veliko začudenje odpeljali v kapelico, v kateri so partizani razbili ves oltar. Tu nas je bilo spet toliko, da nismo mogli ležati. Čez nekaj dni so nas dali spet po sobah. Bil sem oddeljen v sobo št. 14, katera je bila na levem oglu škofovih zavodov. Tu sem imel nekaj prilike, da vidim, kaj se dogaja? V tej sobi sem bil 15 dni.

Vsak večer je bilo v tem delu stavbe že ob 8 vse zatemnjeno. Točno ob 9 so pripeljali 8—10 praznih avtomobilov. Spet je začelo na hodnikih vpitje in pre-rivanje. S strahom smo čakali, kdaj se odprejo tudi vrata naše sobe, toda hvala Bogu ta večer se niso odprla. In naše sobe so drugi večer odšli 4 domobranci, tudi ti mladoletni, in potem ne več. Gledal sem vsak večer, kako so jih postrojajali točno pod našim oknom in jih vezali po 5 skupaj. Nobeden ni dal več glasu od sebe, le spogledovali so se. Ta njihov molk je bil zelo sumljiv. Ko so bili kamijoni polni, so jih partizani potihoro porinili skozi kapijo, ne da bi bili motorji v pogonu. Veliko teh mož in fantov in očetov, ki so bili domobranci, so odpeljali v Podutik v veliko brezno, ki je oddaljeno od št. Vida le par kilometrov, ter jih tam pobili. To se je dogajalo skoro 15 dni večer za večerom, dokler sem bil jaz v tej sobi, potem pa nisem mogel več videti, ker so me premestili v drugo sobo. Kasneje sem zvedel, da je bilo tukaj ustreljenih in pobitih preko 1000 domobrancev.

Vsakemu domobrancu, predno je odšel na morišče, so partizani dali neke vrste injekcijo, da mu je jezik tako otekel, da sploh ni mogel dati glasu od sebe; le njihovi nemi pogledi so govorili. Jezik pa mu je visel iz ust.

Ko je en avtomobil s temi živimi mrličmi zavozil v neki kanal pri neki hiši na samotni že blizu morišča, so morali pač izstopiti vsi domobranci in iz te hiše je kmet opazoval, kako jim vise jeziki in da se le spogledujejo. Postrojili so jih ob mesečini pred njihovo hišo in čakali, da izvlečejo kamijon iz jarka, nato so jih spet naložili in odpeljali do cilja. Čez kakih 20 minut je ta kmet zaslišal

streljanje in drugi dan je začela teči krvava in vsa penasta voda. Ta voda je namreč tekla skozi brezno, kamor so pometali pobite domobranci. Okoliški kmetje so se začeli zgražati, ker jim je mnogo živine poginilo, ki so jo napajali v tem potoku. Ko se je začelo tudi javno govoriti, da teče kri po tem studencu in radi živine, je prišla neka komisija, katera je izdala nalog, da se mora tisto brezno iz zdravstvenih razlogov izčistiti. Pripeljali so okrog 200 nemških ujetnikov, kateri so morali vse te žrtve potegniti ven, ter jih prepeljati le v nekaj 100 metrov oddaljeno dolinico. Tam so morali skopati veliko jamo in imajo tako skupen grob ubogi domobranci. Jamo so pokrili s tem, da so s strani minirali. Nemške vojake so nato pobili, da ne bi drugi narodi zvedeli za ta veliki kriminal, le enemu se je posrečilo pobegniti, kjer je cel potek zaupal znanemu rojaku-kmetu, kateri mu je dal tudi civilno obleko, da je lahko tako pobegnil v Nemčijo.

Dne 8. avgusta so tudi mene izpustili z nekaterimi drugimi domobranci in tako sem srečno prispel domov. Pri domačih komunistih sem bil kasneje vedno predmet posmehovanja, zaničevanja in zapostavljanja. Ako sem iskal službe, je bilo moje priporočilo belogardist-domobranec. Isto tako piše na vojaški knjižici. Vedno sem bil predmet zaničevanja in žrtev, zato sem se odločil, da pobegnem v tujino. Ali me ustrele na meji, ali pa pobegnem v svobodo, tega življenja ne morem več prenašati. Bežal sem. Dobili so me. Spet sem bil zaprt in spet sem ubežal. Cena za svobodo je velika in pripravljen sem jo bil plačati z življenjem. Z božjo pomočjo sem uspel in danes se nahajam v Trstu ter čakam, da odpotujem v Severno Ameriko.

Vsem domobrancem po svetu, prav lep pozdrav s prošnjo, da ne pozabite svojih bratov domobrancev, ki so dali svoja življenja zato, da bi slovenski narod živel v svobodi.

Gornji zapisnik je sestavil
Vinko A. Levstik

Martin Radoš:

SKRIVACI

II. SKRIVACI IN NJIH SKRIVALIŠČA

V letu Gospodovem 1945 so šli mnogi naši borci po svoj godovni dan k največjim praznikom: Marko k prazniku pisanic prazniku veselja in prazniku povelicanja našega Vstalega Gospoda: na Veliko noč; Anton se je oprijel praznika razsvetljevalca in vodnika Cerkve Svetega Duha: na Binkošti; in Janez se je vtopil v najsvetejšo Skrivnost svetega Rešnjega Telesa: na Telovo. Pa so že zdavnaj napovedovale „šibilje“, da bo tisto leto, ko se bo to zgodilo — hudo. In res je bilo.

Med okupacijo zlasti med našo borbo s komunisti, so uvidevni ljudje opazili, da med Italijani ni vse v redu. Izrazito je bilo ponekod bolj drugod manj njihovo tovarišstvo s komunisti.

Pa je prišlo do hujšega. V poznem poletju tega leta je propadla italijanska kraljevina; kralj je odšel v Canoso, njegova in Musolinijeva vojska je odstopila v Sloveniji in drugod svoje težko in lahko orožje s pripadajočo municijo komunistom in več vojaštva je pomnožilo njihove vrste.

Na ta način je komunistom zrastel greben. Otvorili so na debelo klanje po deželi. O tem nam pričajo: Jelen dol, Grčarice, Krim, Turjak s „kočevskim procesom“ in Mozljem, in še mnogo drugih krajev.

Vaški stražarji in druge protikomunistične grupacije so se umaknile — kjer so se moglo — v hribe, v gozdove, da bi si borci ohranili svoje življenje in svojo kri za višje cilje — — —

* * *

Mračni se. Plivkajoči in leno premikajoči se valovi reke se s svojim svetlikanjem rahlo odražajo od zasnežene narave in gostega vrbovega grmičja na obrežju. Na valovih se pozibava čoln in v njem temna človeška postava. Redkoma pljuske veslo; večji del je v delu drog. Postava se previdno bliža nasprotnemu bregu, gosto porastlem z vrbojem, za katerim se dviga mešan nemi gozd.

Zdajci zateglo zaskovika sova: „Ču-u-u-vih!... Ču-u-u-vik!...“ In kmalu

nato ji odgovori čuk: „Hu-u-u-hu!... Hu-u-u-hu!“

„Varno!“ se zveseli postava v čolnu; „to sta dva od zlodja“... Slavko in Ivan!... in vrže veslo v čoln; še en sunek z drogom in čoln se prilepi ob obrežje, kjer je vrbje najgoščeje. Vrbje se hitro razgane in pred njima stoji Srečko, oprtan z napolnjenim nahrbtnikom, za katerim tiči karabinka ob pripasanem magazinu nabojev.

„Imaš?“ vprašata Ivan in Slavko v eni sapi.

„Več, kot smo pričakovali,“ odvrne Srečko, — „kovček je še v čolnu!“...

Ivan razgali vrbje, plane v čoln in privleče iz njega napolnjen kovček in ga poda Slavku, ki čaka v vrbju nanj.

„Hudirja, kako si vendar mogel...?“ vprašata hkrati oba, ne da bi skončala stavka, ker jima nenadno Srečko seže v besedo:

„Kaj ne vesta... Katica in Fani... pa ne zapravljajmo časa! Čas je dragocen!... Soborci v naši „trdnjavi“ nas željno in s skrbjo pričakujejo. Spotoma vama povem vse.“

Slavko obdrži kovček, Ivan pa si oprta nahrbtnik, češ: „Ti, Srečko, moraš biti prost, ker si vse sam privlekel do sem.“

Droban sneg naletava. Prav, da zabriše sled! Skozi razpoke v oblakih pokuka v presledkih lunin krajec, da jim osvetli težavno pot; trojica se namreč vzpenja v veliko strmino mimo brinja, grmovja, trnja, skal, grap in presek, kjer ni nobene poti, nobene steze.

Burja brije na vso moč. Tu pa tam odlomi suho smrekovo vejo, da med hreščanjem pade na tla. Našim borcem, ki se po težki strmini plazijo v strelce, rdijo lica in gorijo ušesa. Piš jim nosi ledene snežinke v oči, nos in usta. V takem neugodju ne gre nobenemu beseda iz ust.

Po eni uri vzpenjave težke hoje pripejo naši znanci do položnega mesta. Pečevje, mimo katerega jih vodi pot, odkrhne želo piskavi hudi burji. Srečko se loti dane obljube:

„Bil bi prišel že snoči, pa so znamenja, ki smo jih opazili včeraj opoldne iz našega „kota P.“ v vasi L. kazala na: „Nevarno!“... Vsakega izmed nas pa

je življenje predragoceno, da bi ga brez potrebe postavljali v nevarnost. Kakor vesta, sem jim dvakrat s težavo ušel iz njihovih krempljev; v tretje bi to ne šlo. No, pa so danes opoidan znamenja kazala na: „Varno!“ da sem mogel proti večeru tvegati pot. Pri vodi sta me že čakali z nabasanima nahrbtnikoma in kovčkom v zavetju med grmovjem. Bili sta že zelo v skrbeh, če me ne bo. Ko sem se pa nenadoma pojavil pred njima, sta mi začeli vzradoščeni, pa previdno pripovedovati, da so bili včeraj rdeči v vasi — 15 po številu — da so me iskali... Pri M., pri naših sorodnikih, kjer so mislili, da me skrivajo, so preobrnil ves skedenj. Vso slamo in mrvo so premešali, in ko so opazili na dnu dve novi podnici, ki so jih pred kratkim vložili, so mislili, da sem spodaj skrit. Morali so odtrgati podnici... in z dolгим nosom so odkrili, da me ni tam. Celo nastilj v listniku so ves premetali. „Če ga najdemo,“ so rekli, „ga bomo živega na meh odrli! Dvakrat se nam je izmuznil, v tretje se ne bo!“ In so svoje besede zabelili z gnjusnim preklinjevanjem in zmerjanjem.

„Med tem sta bila dva rokomavharska pri nas,“ povzame besedo Fani, „in sta me zasliševala.“ Pri tem pogleda postrani Srečko na Ivana, in mu z enim očesom pomežikne. Ob bledem luninem svitu ta namig Slavku ni ušel neopažen. Ivan pa ves pozoren in zavzet prisluhne, kaj bo Srečko povedal, ker je Fani njegova izvoljenka.

„Tisti šepavi dolgin,“ nadaljuje Srečko Fanikino zgodbo, „me grdo gleda in reče: ‘Ti veš, kje se „belčki“ skrivajo. Moraš nam povedati!’ — ‘Ne vem!’ sem jim odgovorila. Namreč zanje tega res ne vem! — Dolgin tišči naprej: ‘Če ne pove,’ pokaže s prstom v veži — v veži me je namreč zaslišaval — na eno izmed železnih kljuk, na katere obešamo koruzo za sušenje in nadaljuje: ‘te obesimo na tisto kljuko tamle!’“

„In kaj si mu rekla na to?“ jo vprašam, „ker te vidim pred seboj čilo in zdravo!“ — Nasmehnila se je in odvrnila: „Mislim, da je kljuka preslaba in me ne bo obdržala,“ semu mu rekla. — „In onadva?“ hočem zvedeti za učinek njenega ugovora. „Nič! Samo grdo

sta me pogledala, in ne da bi še kaj vprašala, mrka odšla.“

Ivan se ne more zdržati, da se ne bi na glas zasmel: „Oj, ti deklíč ti! Preklemano ga je zafrknila!“

Katico so pa kar na vasi trdo pri-jeli, kje da imajo „belčki“ spravljeno orožje, katerega so jim izročili Kočevarji, ki so ga imeli nekje skritega; predno so se odšli. „Če nam ne naznaniš, te bomo odvedli v gozd in tam s teboj obračunali, kakor mi znamo!“ so ji zažugali. „Kotnikova Anica in Mici sta nam povedali, da ti veš za orožje.“ — „Dobro!“ pove Katica, kako jim je odgovorila, „če Kotnikovi Anica in Mici trdita, da jaz to vem, naj prideta semkaj in mi v obraz povesta, kaj jaz vem, potem bomo naprej govorili!“

Ker je bila Kotnikovih dveh punčar trditev iz trte izvita, v katero tudi rdeči sami niso prav verjeli, so jo pustili na miru in je niso več nadlegovali.

Naglo se je začelo temniti. Da ne bi bili njihovi domači v prevelikih skrbeh za njiju, sta se začeli poslavljalati. Povedali sta še, da sta prinesli med drugimi rečmi koline od njihovih dveh hiš ter od Srečkovih sorodnikov, mi segli v roko, in po moji kreпки zahvali vsem za vse, izginili v črni mrak.

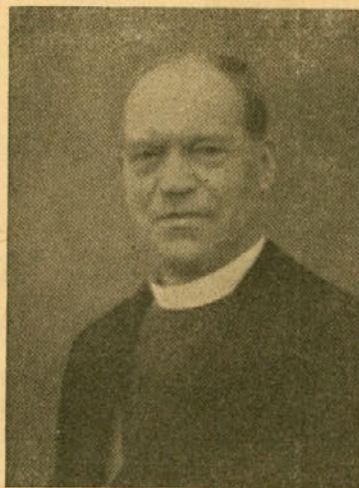
„Da, da! Takih deklet potrebujemo, ki so nam naklonjene v besedi in dejanju, kakor Fani in Katica, ne pa kakor sta Kotnikovi Anica in Mici, ki bi nas najraje v žlici vode vtopili in izdali rdečkarjem!“ pribije najmlajši med njimi Slavko.

Zjasni se. Le ponekod še pokriva oblačna krpa nebo. Burja preneha. Z jasnin našim skrivačem mežikajo zvezde. Skrivači krenejo spet v strmino zamišljeni vsak v svoje misli. Zdaj nekaj tednov vlada bojno zatišje... Naj to pomeni mir pred viharjem? Bog ve? Kajpak! Komunisti so pijani krvi. Saj so z vaškimi stražarji zamenjali vloge. Pa s svojimi topovi ne morejo v hribe. Tudi krogle skrivačev iz gozdov so sršenasto hude. „Pa čemu bi šli za njimi v gozdove? Se bodo že unesli!“... si mislijo. Raje samo po toplih vaseh stikajo za „belčki“. Gorje mu, katerega dobijo!... Skrivači pa se skrivamo in štedimo našo kri!

(Se bo nadaljevalo)

v ZUPNIK JERNEJ HAFNER

Dne 9. septembra 1955 je umrl v begunskem taborišču v Spittalu slovenski duhovnik, župnik, č. g. Jernej Hafner, izčrpan po dolgotrajni bolezni. Zapušča med Slovenci hvaležen spomin za svoje nesebično in požrtvovalno delo kot mladinski organizator. Ves čas izven duhovniških opravil je posvečal posebno Orlom v podrobnem in vodilnem delu. Nastopal je kot vnet in simpatičen govornik, vodil je prav spretno velike izlete krščanskih socialnih organizacij v Italijo, Nemčijo, Francijo. Fantom je ugajal tudi kot spreten jahač, kar je pokazal na I. katoliškem shodu. Pri vojakih v prvi svetovni vojni kot vojni kurat, potem kot prostovoljec vojni kurat v osvobodilnih bojih na Koroškem. Gospod župnik se je izkazal narodno zavednega, pogumnega in neustrašenega zagovornika in branilca narodnih pravic. Bivšim Orlom je posebno še v prijetnem spominu. Njegov pogreb v Spittalu je pokazal, kako ga je ljudstvo

spoštovalo in ljubilo iz hvaležnosti za njegovo ljubezen do naroda. Kot fantovskemu voditelju mu želimo obilno plačilo pri Bogu.

Slava mu!

MATICA MRTVIH

520. Leben Vencelj, Polhov Gradec št. 10 pri Ljubljani, domobranec 42. čete v Polhovem Gradcu, vrnjen iz Vetrinja, star 34 let.

521. Sluga Anton, Polhov Gradec št. 43 pri Ljubljani, domobranec 42. čete v Polhovem Gradcu, star 37 let, vrnjen iz Vetrinja v Teharje in tam ubit.

522. Kogoj Rudolf, Polhov Gradec št. 64 pri Ljubljani, domobranec 42. čete v Polhovem Gradcu, zajet od partizanov leta 1945 in ubit, star 36 let.

523. Bricelj Ivan, Polhov Gradec št. 47 pri Ljubljani, domobranec na Vrhniki v 41. četi, vrnjen iz Vetrinja, star 19 let.

524. Kožuh Janez, Polhov Gradec št. 56 pri Ljubljani, domobranec 42. čete v Polhovem Gradcu, vrnjen iz Vetrinja, star 32 let.

525. Končan Jože, Polhov Gradec št. 12 pri Ljubljani, vodnik v Ljubljani, vrnjen iz Vetrinja, star 28 let.

526. Kucler Franc, Polhov Gradec št. 24 pri Ljubljani, član vaške straže

na Turjaku in tam ubit leta 1943, star 20 let.

527. Zalaznik Janko, Polhov Gradec št. 50 pri Ljubljani, domobranec v 41. četi na Vrhniki, vrnjen iz Vetrinja, star 20 let.

528. Malovrh Julij, Pristava št. 5 pri Polhovem Gradcu pri Ljubljani, domobranec na Vrhniki v 41. četi, star 23 let, vrnjen iz Vetrinja.

529. Malovrh Jože, Pristava št. 5, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec star 21 let, zajet od partizanov leta 1945 in ubit.

530. Ambrožič Franc, Pristava št. 22, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec 42. čete v Polhovem Gradcu, star 24 let, vrnjen iz Vetrinja.

531. Koprivec Matevž, Pristava št. 19, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec v 42. četi v Pol. Gr., vrnjen iz Vetrinja.

532. Božnar Jernej, Srednja vas št. 15, Polhov Gradec pri Ljubljani, četni starešina 42. čete v Polh. Gr., star 36

Levo: Peter Slovska iz Horjula, oče 10 otrok, ubit 31. decembra 1943

Desno: Tone Dobrovoljc iz Vrhnike, vrnjen iz Vetrinja

let, vrnjen iz Vetrinja v Teharje in tam ubit.

533. **Malavrh Slavko**, Srednja vas št. 9, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec v Ljubljani, star 21 let, vrnjen iz Vetrinja in ubit.

534. **Trnovc Alojz**, Srednja vas št. 4, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec 42. čete v Polh. Gr., vrnjen iz Vetrinja, star 36 let.

535. **Leben Anton**, Srednja vas št. 13, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec na Vrhniki v 41. četi, zajet od partizanov maja leta 1945 in ubit, star 23 let.

536. **Kožuh Maks**, Srednja vas št. 7, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec 41. čete na Vrhniki, zajet od partizanov maja 1945 in ubit, star 25 let.

537. **Založnik Franc**, Podreber št. 5, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec v Rupnikovem bataljonu, vrnjen iz Vetrinja, star 21 let.

538. **Žagar Franc**, Podreber št. 7, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec 42. čete v Polh. Gr., vrnjen iz Vetrinja, star 28 let.

539. **Žagar Alojz**, Podreber št. 7, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec 42. čete v Polhovem Gradcu, vrnjen iz Vetrinja, star 25 let.

539. **Žagar Jože**, Podreber št. 7, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec v Logatcu, vrnjen iz Vetrinja, star 21 let.

540. **Žagar Anton**, Podreber št. 7, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec v žabnici pri Kranju, vrnjen iz Vetrinja v Škofjo Loko in tam ubit, star 19 let.

541. **Prosen Franc**, Podreber št. 8, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec v Logatcu, vrnjen iz Vetrinja, star 25 let.

542. **Lamovec Anton**, Briše št. 22, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec v 41. četi na Vrhniki, vrnjen iz Vetrinja, star 30 let.

543. **Lamovec Janez**, Briše št. 22, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec v 41. četi na Vrhniki, vrnjen iz Vetrinja, star 20 let.

545. **Koritnik Jakob**, Briše št. 2, Polhov Gradec pri Ljubljani, domobranec v 41. četi na Vrhniki, vrnjen iz Vetrinja, star 27 let.

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVE

Zelo razveseljiva vest, da sta vstopila v pisatelja in pesnika: g. Igor in g. I. Korošec, uredništvo „Vestnika“ dva odlična slovenska oba priznana po svojih dosedanjih literarnih delih o domobranstvu, slednji zlasti po svoji domobranski knjigi „Čas pod streli“, oba domobranci-borci, bogata lastnih izkušenj na bojnem polju.

Z izdajo prve številke smo se iz tehničnih razlogov zakasnili. Odslej bomo „Vestnik“ redno izdajali. Letos bo izšlo 10 števil. Letna naročnina je 20 pesov, za Sev. Ameriko in Kanado pa 1.50 dolarja. Za objavo slik padlih in umrlih domobrancev in ostalih prosimo prispevek za nabavo klišeja, to je 40 pesov. S klišejem pa so slike brezplačne.

Correo
Argentino
Suc. Cdad.
San Martín
Lib. Gral.

INTERES GENERAL
Concesión 4848

„Vestnik“ izhaja desetkrat na leto. Letna naročnina v Argentini je 20 pesov, v USA in v Kanadi 1.5 dolarja; za ostale pokrajine tej valuti primerno. — Za uredništvo in izdajatelja: Rev. Karel Škulj, calle San Martín 20, Gral. San Martín FCGM. — Tisk. F. Grote, Montes de Oca 320.